

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Venditio rei vilioris mixtæ cum pretiosiore, num. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Huc pertinet, quando prætextu, æs mixtum cum modico ferro; à vini-
quod vili pretio vendis, rem de indu-
stria deteriores reddis: misces v.g. a-
quam vino, & vendis eo vili pretio,
quo re vera illud vinum ea dilutū a-
qua valet. In quo casu duæ expendi de-
bent difficultates: altera, an tunc pec-
ces contra ementes? & hujus dissolutio
colligetur ex mox dicendis à nu. 11, &
præsertim n. 27. Altera, an pecces con-
tra alios mercatores, ad quos non acce-
dent emptores, quia allekti à vili pre-
tio, quo tu vendis, ad te confluent? at-
que ad hanc breviter respondeo, te pec-
care, cum obligatione restituendi mer-
catoribus quanti ex morali judicio, eo-
rum interest hoc tuum stratagemā.
Ratio est, quia quilibet habet jus iusti-
tiæ, ne vi vel fraude à suo lucro detur-
betur: tu vero in hoc casu per tuam
fraudem divellis mercatores ab ipso-
rum iustè parato lucro. Quod certè
peccatum restitutionisque onus tu non
contraheres, si solum decresceres in pre-
tio tui puri vini: nam tunc sine fraude,
& quidem bonis artibus ad te emptores
alliceres, & per accidens ab alijs mer-
catoribus averteres. lege Bardi ff id
fusè prosequentem.

ff Bardi lib. 1. Sil. qu. 2. sec. 1. à n. 14.
tit. Delugot. 2. de iust. d. 26. num. 135. &
Dian. p. 1. tr. 8. res. 80.

*Venditio rei vilioris mixta cum
pretiosiore.*

6. Ab argentarijs & similibus licitè
h venditur argentum & aurum, mix-
tum cum eo metalli genere, quod dici-
tur, lega; à ferrarijs ferrum mistum a-
liquis granis arenæ; à fabricaldarijs

toribus mustum, ad quod decoquen-
dum, necessario addenda est modica
aqua &c. modo servantur tria: primò,
ut misceatur solum id, quod est neces-
sarium ex arte: secundò, quod consue-
tum: tertio, in parva quantitate: ratio
est, quia hæc ita communiter æstiman-
tur & venduntur in foro.

h Aror. p. 3. lib. 8. de empto, & ven-
dite. c. 23. q. 3. ex Cordub. in summ. q. 8.

An vino misceri aqua, ac frumento
misceri secale, vel quid simile liceat,
innui superius.

i supr. §. 5. num. 4.

Vendere quid pro quo.

7. Vitium id pharmacopolarum est
familiarè, qui aquas ex herbis extra-
ctas, ipsas herbas, radicesve, & varia
electuaria ab emptoribus expetita, cum
in promptu aliquando non habeant,
alia non ab similibus virtutis tradunt, ne
in ipsorum officinis deesse illa emptores
conquerantur, minusque propterea il-
las frequentent.

8. Profecto, si certum evidenter ef-
flet, eas supposititias res ipsam prorsus
pollere virtutibus, nullius culpæ hunc
vendentem condemnarem: ceterum
dum unum pro alio tradis, primò, e-
mentem decipis, dando aliam substan-
tiam ab expetita; secundò, accipis cer-
tum pretium pro incerto medicamen-
to; tertio infirmi salutem non consulis, &
utinam illam aliquando non offendas.
dum, medico mandante quoddam e-
lectuarij genus, tu aliud, quod tibi vi-
detur non dissimile, cum dissimile for-
tè sit, invito porrigis.

9. Solum